

ΔΙΔΑΓΜΕΝΟ ΚΕΙΜΕΝΟ Λυσίας, Ὑπὲρ Μαντιθέου §§1-3

A1.

α.

1. – Λ: Εἰ μὴ συνήδη, ὦ βουλή, τοῖς κατηγοροῖς βουλομένοις ἐκ παντὸς τρόπου κακῶς ἐμέ ποιεῖν, πολλὴν ἂν αὐτοῖς χάριν εἶχον ταύτης τῆς κατηγορίας·

2. – Σ: ὥστ' ἐλπίζω καὶ εἴ τις πρὸς με τυγχάνει ἀηδῶς [ἢ κακῶς] διακείμενος, ἐπειδὴν ἐμοῦ λέγοντος ἀκούσῃ περὶ τῶν πεπραγμένων, μεταμελήσειν αὐτῷ καὶ πολὺ βελτίω με εἰς τὸν λοιπὸν χρόνον ἡγήσεσθαι.

3. – Λ: Ἀξιῶ δέ, ὦ βουλή, ἐὰν μὲν τοῦτο μόνον ὑμῖν ἐπιδείξω, ὡς εὖνους εἰμὶ τοῖς καθεστηκόσι πράγμασι καὶ ὡς ἠνάγκασμαι τῶν αὐτῶν κινδύνων μετέχειν ὑμῖν, μηδέν πῶ μοι πλέον εἶναι·

β.

1. Με την αντωνυμία «οἷτινες» ο Μαντίθεος αναφέρεται στους κατηγορούς: τούτους, δηλαδή τούς κατηγορούς.

2. Ο Μαντίθεος αναφέρεται στο τυραννικό καθεστώς των τριάκοντα (ἐπὶ τῶν τριάκοντα).

ΠΑΡΑΛΛΗΛΟ ΚΕΙΜΕΝΟ Διονύσιος Ἀλικαρνασσεύς, Περί τῶν ἀρχαίων ρητόρων, Λυσίας, 17

Επισήμανση: Στο συγκεκριμένο παράλληλο κείμενο παρουσιάζονται χαρακτηριστικά γνωρίσματα των προοιμίων των ρητορικών λόγων του Λυσία, από τα οποία κάποια μπορούν να αναζητηθούν στο συγκεκριμένο προοίμιο του Ὑπὲρ Μαντιθέου (π.χ. ο ισχυρισμός ότι οι κατήγοροι επιθυμούν με κάθε τρόπο να βλάψουν τον δοκιμαζόμενο καθώς και το ότι όποιος τον ακούσει να μιλά για τα πεπραγμένα του θα αλλάξει γνώμη γι' αυτόν και θα τον θεωρήσει πολύ καλύτερο, ωφελούν τον ίδιο και μειώνουν τον αντίδικό του. Επίσης, η αυτοπεποίθηση με την οποία δηλώνει ότι όσα θα πει για το βίο του θα αποσπάσουν την επιδοκιμασία των κριτών επιβεβαιώνει την παρατήρηση του Διονυσίου για τον αυτοέπαινο σε α' ενικό πρόσωπο).

B4.1-β, 2-α, 3-β, 4-β, 5-α.

ΑΔΙΔΑΚΤΟ ΚΕΙΜΕΝΟ Δημοσθένης, Κατ' Ἀριστογείτονος §§15-17.4

Ενδεικτικές νεοελληνικές αποδόσεις

Όλη η ζωή των ανθρώπων, Αθηναίοι, είτε αυτοί κατοικούν σε μεγάλη πόλη είτε σε μικρή, κυβερνάται από τη φύση και τους νόμους. Από τα προηγούμενα η φύση είναι	Όλος ο βίος των ανθρώπων, άνδρες Αθηναίοι, είτε μεγάλη πόλη, είτε μικρή κατοικούν, κανονίζεται από τη φύση και τους νόμους. Από τα δύο αυτά στοιχεία, η φύση
--	--

απρόβλεπτη και χαρακτηρίζει κάθε άνθρωπο που τη διαθέτει, ενώ οι νόμοι είναι κοινοί και προβλέψιμοι και οι ίδιοι για όλους. Η φύση, αφενός, αν είναι φαύλη, πολλές φορές θέλει το κακό· για αυτό θα δείτε ότι άνθρωποι με τέτοια φύση κάνουν λάθη. Οι νόμοι, αφετέρου, θέλουν τη δικαιοσύνη και την αρετή και το ωφέλιμο, και αυτό επιδιώκουν, και όταν αυτό βρεθεί, προβάλλεται ως γενικός κανόνας, που ισχύει εξίσου και με όμοιο τρόπο για όλους, και αυτό είναι ο νόμος. Σε αυτόν αρμόζει να υπακούουν όλοι για πολλούς λόγους, και κυρίως επειδή κάθε νόμος είναι θεϊκή ανακάλυψη και δωρεά, τρόπος σκέψης των συνετών ανθρώπων, διόρθωση των εκουσίων και ακουσίων λαθών, κοινή συμφωνία της πόλης, σύμφωνα με την οποία αρμόζει να ζουν όλοι οι πολίτες. Ότι βέβαια ο Αριστογείτονας είναι ένοχος για όσα προβλέπει η δικαιοσύνη σε σχέση με την καταγγελία για παράνομη ανάληψη καθήκοντος, και απολύτως κανένα επιχείρημά του δεν αξίζει να ληφθεί υπόψη, είναι εύκολο να το πληροφορηθείτε.

Μτφρ. Α. Τυφλόπουλος – Επιμ. Δ. Ιακώβ. 2006.

Γ4.

α.

ὁ βίος: είναι υποκείμενο στο ρήμα *διοικεῖται*.

φαῦλα: είναι σύστοιχο αντικείμενο στο ρήμα *βούλεται*.

είναι κάτι ακανόνιστο και για κάθε άτομο ανάλογο προς εκείνον που το έχει, οι νόμοι όμως είναι στοιχείο κοινό, έχει ήδη κανονιστεί και είναι το ίδιο για όλους. Η φύση λοιπόν, αν είναι κακή, πολλές φορές επιδιώκει το κακό· γι' αυτό θα δείτε ότι οι άνθρωποι αυτού του είδους διαπράττουν σφάλματα. Από την άλλη, οι νόμοι το δίκαιο και το καλό και το ωφέλιμο θέλουν και επιδιώκουν και, όταν αυτό βρεθεί, γίνεται κανόνας γενικός, ίσος και όμοιος για όλους και αυτός είναι ο νόμος. Σε αυτόν όλοι πρέπει να υπακούουν για πολλούς λόγους και προπάντων διότι κάθε νόμος είναι εύρημα και δώρο των θεών, απόφαση σωφρόνων ανθρώπων, επανόρθωση των εκουσίων και ακουσίων σφαλμάτων, συμφωνία κοινή της πόλεως, σύμφωνα προς την οποία πρέπει να ζουν όλοι όσοι ζουν στην πόλη. Αλλ' εξάλλου ότι ήδη ο Αριστογείτονας έχει αποδειχθεί ότι αδίκησε, σύμφωνα προς όλες τις απόψεις του δικαίου, τις οποίες αναφέρει η καταγγελία και ότι δεν του υπολείπεται πλέον κανένα επιχείρημα αποδεκτό, γι' αυτό είναι εύκολο να σας διαφωτίσω.

Μτφρ. Κ.Θ. Αραπόπουλος. 1962. Διασκευή από την καθαρεύουσα στη δημοτική.

πείθεσθαι: είναι τελικό απαρέμφατο, υποκείμενο στο (απρόσωπο) ρήμα *προσθήκει*.

φρονίμων: είναι ομοιόπτωτος (επιθετικός) προσδιορισμός στο *άνθρώπων*.

τοῖς ἐν τῇ πόλει: είναι δοτική προσωπική στο (απρόσωπο) ρήμα *προσθήκει*.

β.

φύσις: ἄτακτον, ἴδιον – κατηγορούμενα στο *ἡ φύσις* (από το ρήμα *ἐστίν*).

νόμοι: κοινόν, ταύτῃ - κατηγορούμενα στο *οἱ νόμοι, τεταγμένον* – κατηγορηματική μετοχή (από το εννοούμενο [κατ' αναλογία] ρήμα *εἰσὶ*).

